

N:o 81.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1867.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, med anledning af väckta förslag om ändringar i landförsvarets organisation.

(Särsk. Utsk. för frågor rörande försvarsverkets ordnande Utlåtande N:ris 2 och 4.)

S. A. K.

De omfattande och genomgripande förslag angående landförsvarets förstärkande och arméens ombildning, som till Riksdagen blifvit inlemnade, vittna noggsamt derom, att Svenska folket djupt inser och lifligt känner nödvändigheten af att för sitt försvar göra alla de uppoffringar, som utan nationalvälmågans hämmande kunna åstadkommas. Nationen kan aldrig med tillräcklig säkerhet och erforderligt lugn hängifva sig åt sin inre fredliga utveckling, förr än frågan om betryggandet af dess yttre sjelfständighet på ett tillfredsställande sätt blifvit löst.

Riksdagen skulle derföre illa uppfylla sin skyldighet, om den icke tagit detta viktiga ämne i allvarligt öfvervägande och i afseende derå till E. K. Maj:t framfört hvad den ansett vara nationens önskningsar. För att närmare utreda detsamma och i ett sammanhang behandla de inlemnade motionerna har Riksdagen äfven nedsatt ett särskildt Utskott för frågor rörande försvarsverkets ordnande.

Sedan detta särskilda Utskott utarbetat och framlagt ett förslag till grunder för en i flera hänseenden förändrad organisation af landförsvaret, har Riksdagen tagit detsamma i noggrannt öfvervägande, hvarvid befunnits, att den till åtskilliga af de föreslagna punkterna ej kunnat lemna sitt bifall, under det andra punkter af Riksdagens båda Kammare till största delen blifvit gillade, utan att likväl i afseende på dem full samstämmighet kunnat ernås, såsom till exempel varit fallet med de viktiga frågorna om värnepligtens utsträckning och ökande af beväringens öfningar, jemte dermed sammanhängande ämnen.

Med anledning af de punkter af Utskottets förslag, om hvilka båda Kamrarne kunnat förena sig och som sålunda blifvit Riksdagens beslut i afseende å landtförsvarets ordnande, får Riksdagen i underdånighet hos E. K. Maj:t anhålla:

att Svenska arméen skall bestå af stam, innefattande befäl och trupp, samt beväring;

att, då för ett fullständigt ordnande af Rikets försvarsväsende, en väsendtligt utsträckt allmän värnepligt utan tvifvel är af behovet påkallad, men möjligen icke kan genomföras med bibehållande af indelningsverket i dess nuvarande form, E. K. Maj:t täcktes låta utreda och vid uppgörande af nådigt förslag till arméens organisation taga i öfvervägande, om och på hvad vilkor det nu på rote- och rusthållare hvilande besvär må kunna lindras eller ock aflösas, samt jemväl på öfriga samhällsklasser fördelas;

att infanteriets stamregementen sålunda måtte organiseras, att de kunna utvidgas till fyra och stamkorpserna till två bataljoner;

att beväringen under fredstid fördelas på alla vapen med undantag af kavalleriet, hvilket vapen endast vid inträffande krig tilldelas beväringssamskap; äfvensom att beväringen samöfvas med stammen, för att vid arméens mobilisering, på nyssnämnda undantag när, genast med densamma kunna införlifvas;

att det ökade befäl, som erfordras för infanteriet, skall anskaffas dels genom fullständigt befäl på stat för tre bataljoner, dels för fjerde bataljonen genom beväring- och så kalladt half solds-befäl, hvilket sednare äfven skall afgifva den fjerde underofficeraren för de fasta kadrernas kompanier;

att på stat anställda officerare och underofficerare må, efter minst tio års tjenstgöring och derom gjord ansökan, kunna af E. K. Maj:t öfverflyttas på så kallad half sold, som dock icke bör öfverstiga den för graden bestämda pension, mot befrielse från all annan tjenstgöring i fredstid än de årliga befäls-, regements- och beväringssmötena, samt då E. K. Maj:t finner om tankan för Rikets säkerhet det påfordra; att på half sold ställd officer bibehåller sin tur- och befodringsrätt vid regementet, beroende det på E. K. Maj:ts nådiga pröfning, om han sedermera, efter derom gjord anhållan, åter må kunna på full stat förflyttas; samt att E. K. Maj:t täcktes föreslå de vilkor, under hvilka sådant befäl måtte berättigas till pensions erhållande af allmänna medel;

att en del af arméens befäl måtte utbildas bland de beväringsskyldige, som i sådan egenskap aftjena sin värnepligt, äfvensom att E. K. Maj:t täcktes i den plan till arméens organisation, som kommer att afgifvas, föreslå såväl bestämmelser om den skolbildning, hvilken borde fordras af nämnda reservbefäl, som sättet för dess militäriska utbildning;

att sådana åtgärder måtte vidtagas, hvarigenom tillfälle beredes att jemväl ur manskapets leder ega tillgång till befäl;

att alla till aflöning af indelta arméens befäl och tjenstemän anslagna boställen och räntor m. m. skola ingå till Statsverket, i den mån sådant författningsenligt kan ske, samt att nämnda befäl och tjenstemän skola aflönas kontant, hvarjemte lönerna böra qvartalsvis utfalla;

att sådana åtgärder böra vidtagas, hvarigenom icke blott undervisning i gymnastik och militära öfningar varder, så vidt möjligt, i skolorna meddelad, utan äfven att, efter skoltidens slut och tilldess beväringåldern inträder, den manliga ungdomen må, på det sätt och på de tider E. K. Maj:t, med hänsyn till lokala förhållanden, kan finna skäligt bestämma, samlas inom mindre områden, för att af dertill förordnade instruktörer i dessa öfningar ytterligare utbildas;

att, om E. K. Maj:t icke skulle finna de allmänna grunder för landets försvar, Riksdagen föreslagit, tillämpliga på ön Gotland, E. K. Maj:t täcktes i den allmänna organisationsplan, som kommer att framläggas, särskildt föreslå de skiljaktigheter, hvilka för Gotland anses påkallade, likväl alltid med fästadt afseende derå, att öns värnepligtige aldrig måtte påräknas till tjenstgöring utom dess område;

att genom dertill kommenderade skickliga officerare af olika vapen en fortgående komité måtte bildas, med åliggande att afgifva utlåtanden rörande landt- och sjöförsvarets förseende med tidsenliga vapen och lämplig ammunition, äfvensom rörande befästningsväsendet samt de öfriga frågor E. K. Maj:t kan täckas till densamma öfverlemnna.

Slutligen får Riksdagen i underdånighet anhålla, det E. K. Maj:t, efter pröfning af de grunder till arméens organisation, som ofvan blifvit anförda, behagade låta uppgöra och för Riksdagen framlägga fullständigt förslag till försvarsverkets ordnande.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 13 Maj 1867.
